EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.10.2024
COM(2024) 448 final

2024/0247 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt antakse Austria Vabariigile luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)[1] (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kohaldada erimeetmeid, millega tehakse erand kõnealuse direktiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise korda või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 20. märtsil 2024 registreeritud kirjaga taotles Austria luba jätkata sellise erimeetme kohaldamist, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklite 168 ja 168a sätetest, et jätta käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab enam kui 90 % ulatuses enda või oma töötajate isiklikuks tarbeks või üldisemalt muul kui ettevõtluse eesmärgil või mittemajanduslikuks tegevuseks. Kirjaga oli kaasas aruanne kõnealuse erimeetme kohaldamise kohta, mis sisaldas ka käibemaksu mahaarvamise õiguse jaotusmäära läbivaatamist, nagu on nõutud nõukogu rakendusotsuse 2009/1013/EL[2] (mida on muudetud nõukogu rakendusotsuseega (EL) 2021/1779[3]) artiklis 2.

Komisjon teavitas 16. mai 2024. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Austria taotlusest. Komisjon teatas 17. mai 2024. aasta kirjaga Austriale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha maksustatavate tehingute tarbeks tehtud ostude ja osutatud teenuste eest tasutud käibemaks. Käibemaksudirektiivi artikli 168a lõikega 1 on ette nähtud, et maksukohustuslase ettevõtte vara hulka kuuluva kinnisasja kasutamisel nii maksukohustuslase ettevõtte tegevuse eesmärgil kui ka muul kui ettevõtluse eesmärgil tohib kõnealuse kinnisasjaga seotud käibemaksu maha arvata üksnes selles ulatuses, milles kinnisasja kasutatakse maksukohustuslase ettevõtte tegevuse eesmärgil. Käibemaksudirektiivi artikli 168a lõike 2 kohaselt võivad liikmesriigid neile sobival viisil kohaldada seda eeskirja ka muude ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupadega seotud kulutuste käibemaksuga maksustamisel.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklile 395 võivad liikmesriigid kohaldada meetmeid, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist, kui nõukogu on neile andnud loa.

Austria taotles luba käibemaksudirektiivi artiklitest 168 ja 168a erandit tegeva meetme kohaldamise jätkamiseks, et jätta käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast täielikult välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab rohkem kui 90 % ulatuses

---

1 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

2 Nõukogu 22. detsembri 2009. aasta rakendusotsus 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Austria Vabariigil jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 168 (ELT L 348, 29.12.2009, lk 21).

3 Nõukogu 5. oktoobri 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1779, millega muudetakse rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Austria Vabariigil jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 168 (ELT L 360, 11.10.2021, lk 120).

isiklikuks tarbeks või muul kui ettevõtluse eesmärgil, sealhulgas mittemajandusliku tegevuse tarbeks.

Austriale anti algselt luba kasutada seda erimeedet nõukogu 13. detsembri 2004. aasta otsusega 2004/866/EÜ[4] ajavahemikuks kuni 31. detsembrini 2009 ja seejärel taas nõukogu 22. detsembri 2009. aasta rakendusotsusega 2009/1013/EL kuni 31. detsembrini 2012. Viimati nimetatud otsust pikendati seejärel nõukogu 13. novembri 2012. aasta rakendusotsusega 2012/705/EL[5] kuni 31. detsembrini 2015, nõukogu 10. detsembri 2015. aasta rakendusotsusega (EL) 2015/2428[6] kuni 31. detsembrini 2018, nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta rakendusotsusega (EL) 2018/1487[7] kuni 31. detsembrini 2021 ning nõukogu 5. oktoobri 2021. aasta rakendusotsusega (EL) 2021/1779 kuni 31. detsembrini 2024.

Austria teatas oma praeguses taotluses komisjonile, et erimeetme kohaldamine on osutunud tõhusaks käibemaksu kogumise lihtsustamisel, sest see vähendab halduskulusid ja suurendab õiguskindlust nii maksuhalduri kui ka maksumaksjate jaoks. Puudub vajadus määrata kindlaks selliste kaupade ja teenuste tegelikku kasutamist, mille kasutamine ettevõtluse eesmärkidel on alla 10 %. Teisalt tuleks isiklik kasutamine dokumenteerida ja kindlaks määrata ning see tuleks maksustada käibemaksudirektiivi artikli 26 alusel. Isikliku kasutamise õiget maksustamist peaks jälgima maksuhaldur. Tänu erimeetmele on võimalik loobuda ulatuslikest dokumenteerimis-, jälgimis- ja kontrollimeetmetest ja leevendada sellega nii maksuhaldurite kui ka maksumaksjate koormust.

Nende kaupade ja teenuste puhul, mida kasutatakse üksnes vähesel määral ettevõtluse eesmärgil, tooks minimaalne muutus isiklikuks tarbeks ja ettevõtluse tarbeks kasutamise osakaalus lisaks kaasa mahaarvatava käibemaksu korrigeerimise. Selline väike korrigeerimine oleks ebaproportsionaalne nii maksumaksjate kui ka maksuhalduri seisukohast.

Lisaks märgib Austria, et erimeede on osutunud tõhusaks ka maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise tõkestamisel, sest see takistab sisendkäibemaksu põhjendamatut ja petturlikku mahaarvamist. Erimeede aitab suurendada õiglust, hoides ära moonutusi, mis tulenevad põhjendamatutest rahavooeelistest maksukohustuslasele, kes kasutab kaupa või teenust üksnes vähesel määral ettevõtluse eesmärgil ja kellel on sellise vähese ettevõtlusega seotud kasutuse korral lubatud käibemaksu maha arvata, võrreldes maksukohustuslasega, kes kasutab kaupa või teenust üksnes ettevõtluse eesmärgil.

Austria esitatud aruande kohaselt näitab sisendkäibemaksu mahaarvamiseks vajaliku kaupade ja teenuste ettevõtluse eesmärgil kasutamise miinimumprotsendi läbivaatamine, et 10 % künnis ettevõtluse eesmärgil on piisavalt madal, et sellel ei oleks olulist mõju lõpptarbimise

---

4 Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta otsus 2004/866/EÜ, millega lubatakse Austria Vabariigil kohaldada erimeedet, mis kaldub kõrvale kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvat käibemaksu käsitlevate õigusaktide ühtlustamise kohta) artiklist 17 (ELT L 371, 18.12.2004, lk 47).

5 Nõukogu 13. novembri 2012. aasta rakendusotsus 2012/705/EL, millega muudetakse otsust 2009/791/EÜ ja rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal ja Austrial jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 319, 16.11.2012, lk 8).

6 Nõukogu 10. detsembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2428, millega muudetakse otsust 2009/791/EÜ ja rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal ja Austrial jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 334, 22.12.2015, lk 12).

7 Nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/1487, millega muudetakse rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt antakse Austria Vabariigile luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 251, 5.10.2018, lk 33).

etapis tegelikult kogutud käibemaksu kogusummale, ega mõjuta seega liidu käibemaksupõhiseid omavahendeid negatiivselt.

Toetudes Austria esitatud teabele leiab komisjon, et jaotus 10 % / 90 % vastavalt muu kasutuse ja ettevõtlusotstarbelise kasutuse vahel on mõistlik alus selleks, et teha kindlaks tehingud, mille puhul ettevõtlusotstarbelist kasutust võib pidada tähtsusetuks.

Seega vähendab kõnealune erimeede nii maksuhalduri kui ka ettevõtjate tööd, kuna ei ole vaja jälgida selliste kaupade ja teenuste edasist kasutamist, mille suhtes nende omandamise ajal mahaarvamisõigus kohaldamisele ei kuulunud, eelkõige seoses isiklikuks tarbeks kasutamise võimaliku maksustamisega vastavalt käibemaksudirektiivi artiklitele 16 või 26 või mahaarvamise korrigeerimisega, mida nõutakse kõnealuse direktiivi artiklitega 184–192. Erimeetme pikendamine on seepärast asjakohane.

Siiski peaks mis tahes pikendamine olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata, kas erimeede on asjakohane ja tõhus ja kas tingimused, millel erand põhineb, ikka veel kehtivad. Seepärast tehakse ettepanek pikendada erandit kuni 2027. aasta lõpuni ja juhul, kui erandit kavatsetakse pikendada pärast 2027. aastat, paluda, et Austria esitaks koos pikendamistaotlusega hiljemalt 31. märtsiks 2027 aruande, milles on ülevaade ettevõtlusotstarbelise ja muu kasutuse jaotuse kohta, mille alusel kohaldatakse mahaarvamisõiguse kohaldamisalast väljajätmist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Teisele liikmesriigile (Saksamaa[8]) on tehtud sarnane erand seoses kaupadelt ja teenustelt tasumisele kuuluva sisendkäibemaksu väljajätmisega käibemaksu mahaarvamise õigusest, kui kõnealuseid kaupu ja teenuseid kasutatakse rohkem kui 90 % ulatuses maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui ettevõtluse eesmärgil või mittemajanduslikuks tegevuseks.

Käibemaksudirektiivi artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse maksukohustuslaste õigust teha mahaarvamisi.

Hoolimata varasematest algatustest kehtestada eeskirjad selle kohta, milliste kulukategooriate korral võib mahaarvamisõigust piirata,[9] on selline erand asjakohane seni, kuni kõnealuseid eeskirju ELi tasandil ühtlustatakse.

Kavandatud erimeede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

---

8 Nõukogu 5. oktoobri 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1776, millega muudetakse rakendusotsust 2009/791/EL, mille kohaselt antakse Saksamaale luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 360, 11.10.2021, lk 112).

9 KOM(2004) 728 lõplik – Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks (ELT C 24, 29.1.2005, lk 10), tühistatud 21. mail 2014 (ELT C 153, 21. 05. 2014, lk 3).

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga – lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Erand ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuse eesmärgi saavutamiseks.

Erand on ka ajaliselt piiratud ning kui Austria soovib erimeetme kehtivusaega pikendada, tuleb koostada aruanne erimeetme toimimise ja tõhususe kohta.

- **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt: nõukogu rakendusotsus.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksusätetest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, kuna selle saab adresseerida ühele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega ei konsulteeritud. Käesolev ettepanek põhineb Austria esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust konkreetset liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhinnang**

Nõukogu rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust, lubades Austrial jätkata sellise erimeetme kohaldamist, millega jäetakse käibemaksu mahaarvamise õiguse kohaldamisalast täielikult välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab üle 90 % ulatuses isiklikuks tarbeks või muul kui ettevõtluse eesmärgil, sealhulgas mittemajandusliku tegevuse tarbeks.

Austria sõnul vähendatakse erimeetmega ettevõtjate ja maksuhalduri halduskoormust, kuna puudub vajadus jälgida nende kaupade ja teenuste edasist kasutamist, mille suhtes kohaldati mahaarvamist nende soetamise ajal, eelkõige seoses isiklikuks tarbeks kasutamise võimaliku maksustamise või mahaarvamise korrigeerimisega.

Kaupade minimaalne kasutamine vähemalt 10 % ulatuses ettevõtluse eesmärgil, et sisendkäibemaksu oleks võimalik maha arvata, on suhteliselt väike. Austria sõnul avaldab kõnealuse erimeetme pikendamine üksnes vähest mõju lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummale ning seega ei mõjuta see negatiivselt liidu käibemaksupõhiseid omavahendeid.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek on ajaliselt piiratud ja sisaldab aegumisklauslit, mille tähtpäev on 31. detsember 2027.

Kui Austria peab vajalikuks erimeetme kehtivuse pikendamist pärast 2027. aastat, tuleks komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2027 esitada koos pikendustaotlusega erimeetme kohaldamist käsitlev aruanne, mis sisaldab kohaldatava jaotusmäära läbivaatamist.

2024/0247 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt antakse Austria Vabariigile luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[1] eriti selle artikli 395 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklid 168 ja 168a reguleerivad maksukohustuslase õigust arvata maha käibemaks, mis on makstud kaupade ja teenuste pealt, mis on talle tarnitud tema maksustatava tegevuse tarbeks.

(2) Nõukogu rakendusotsusega 2009/1013/EL[2] lubati Austrial jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 168 ja 168a ja mis võimaldab jätta käibemaksu mahaarvamise õiguse kohaldamisalast täielikult välja kaupadelt ja teenustelt makstava käibemaksu, kui kõnealuseid kaupu ja teenuseid kasutatakse üle 90 % ulatuses maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldisemalt muul kui ettevõtluse või majandustegevuse eesmärgil (edaspidi „erimeede“). Erimeetme kohaldamise luba kaotab kehtivuse 31. detsembril 2024.

(3) 20. märtsil 2024 komisjonis registreeritud kirjaga taotles Austria kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 esimese lõiguga luba jätkata erimeetme kohaldamist.

(4) Vastavalt nõukogu rakendusotsuse 2009/1013/EL artiklile 2 esitas Austria koos pikendamistaotlusega aruande erimeetme kohaldamise kohta, mis sisaldas ka käibemaksu mahaarvamise õiguse jaotusmäära läbivaatamist.

(5) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teisele lõigule edastas komisjon 16. mai 2024. aasta kirjaga Austria taotluse teistele liikmesriikidele.

(6) Komisjon teatas 17. mai 2024. aasta kirjaga Austriale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(7) Austria sõnul on erimeede osutunud väga tõhusaks, lihtsustades käibemaksu kogumist ning hoides ära maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist. Erimeetmega

[1] ELT L 347, 11.12.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Nõukogu 22. detsembri 2009. aasta rakendusotsus 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Austria Vabariigil jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 168 (ELT L 348, 29.12.2009, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2009/1013/oj).

vähendatakse ettevõtjate ja maksuhalduri halduskoormust, kuna puudub vajadus jälgida nende kaupade ja teenuste edasist kasutamist, mille suhtes kohaldati mahaarvamist nende soetamise ajal.

(8) Austria esitatud aruande põhjal on sisendkäibemaksu mahaarvamiseks vajalik kaupade ja teenuste ettevõtluse tarbeks kasutamise 10 % minimaalne jaotusmäär piisavalt madal, et sellel ei oleks olulist mõju lõpptarbimise etapis tegelikult kogutud käibemaksu kogusummale.

(9) Võttes arvesse positiivset mõju nii ettevõtjatele kui ka maksuhaldurile, peab komisjon asjakohaseks erimeedet pikendada.

(10) Erimeetme kehtivus peaks piirduma ajaga, mis on vajalik selle tõhususe ja käibemaksu mahaarvamise õiguse suhtes kohaldatava jaotusmäära asjakohasuse hindamiseks. Seepärast tuleks Austriale anda luba jätkata erimeetme kohaldamist veel kolme aasta jooksul, meetme kehtivus peaks lõppema 31. detsembril 2027.

(11) Erimeede on proportsionaalne taotletavate eesmärkidega lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust ja hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist, kuna see meede on ajaliselt ja ulatuselt piiratud.

(12) Kui Austria peab vajalikuks erimeetme kehtivuse pikendamist pärast 2027. aastat, peaks ta esitama komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2027 pikendustaotluse koos erimeetme kohaldamist käsitleva aruandega, mis sisaldab kohaldatava jaotusmäära läbivaatamist.

(13) Erimeetmel ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele liidu omavahenditele.

(14) Seepärast tuleks rakendusotsust 2009/1013/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2009/1013/EL artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 2*

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 31. detsembril 2027.

Käesolevas otsuses sätestatud erimeetme pikendamise taotlus tuleb esitada komisjonile 31. märtsiks 2027.

Taotlusele tuleb lisada käesoleva meetme kohaldamise aruanne, mis sisaldab käesoleva otsuse alusel kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse jaotusmäära läbivaatamist.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Austria Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja